

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P. s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, A., IČO: X., zastúpenej A., s.r.o., so sídlom v Bratislave, K., IČO: X., proti povinnej: **A.**, nar. X., bytom X., 064 01 Stará Ľubovňa, **o vymoženie 534,32 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 7Er/593/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. decembra 2012, č. k. 5CoE/198/2012-31, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal dňa 24. novembra 2011 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 534,32 eur s príslušenstvom. Uviedol, že exekučným titulom je k návrhu pripojený rozhodcovský rozsudok vydaný STÁLÝM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ a MEDIAČNEJ, a. s. so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 7, IČO: 35 862 882, z 31. augusta 2011, sp. zn. ISA0910018, ktorým bola povinnej A. uložená povinnosť zaplatiť sumu 534,32 eur

s príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Stará Ľubovňa o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením zo 14. novembra 2012, č. k. 7Er/593/2011-16 žiadosť súdneho exekútora JUDr. R. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 2, § 25 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 53 ods. 1, 2, 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a zákona o ochrane spotrebiteľa, § 93b ods. 1 zákona o bankách a aplikoval Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Konštatoval, že v predmetom konaní sa oprávnený domáha vykonania exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd odvodzoval právomoc prejednať spor, je súčasťou obsahu typovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu a úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto prípade povinná nemala možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy, nakoľko táto bola spísaná na predtlačenom formulári a jej súčasťou boli obchodné podmienky. Povaha zmluvy je adhézna a spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok alebo ju odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Rozhodcovský súd je vopred zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej zmluvy. Podmienka rozhodcovskej doložky bola vopred stanovená v zmluve oprávneným a nebola individuálne dohodnutá, preto je nekalá.

Súd prvého stupňa dodal, že v danej veci mal síce spotrebiteľ možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa predmetnej doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka preto znemožňuje voľbu spotrebiteľa

dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podá žalobu na rozhodcovskom súde. Dojednaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že keďže právnym predchodcom oprávneného bola P., a. s., Bratislava, prihliadol aj na ustanovenie § 93b zákona o bankách, pričom zistil, že z návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky) má vyplývať vôľa navrhovateľa - banky, aby bola v prípade prijatia návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy (doložky) spotrebiteľom takýmto návrhom viazaná a podrobila sa rozhodcovskému konaniu. Tento návrh mal byť začlenený v podobe umožňujúcej klientovi (spotrebiteľovi) jeho pomerne jednoduché odlišenie od ostatných zmluvných podmienok, predkladaných mu druhou stranou zmluvného vzťahu a tiež jeho rovnako bezproblémové oddelenie od ostatného obsahu zmluvy.

Podľa prvostupňového súdu požiadavku na takto ponúknutý (predložený) návrh nemožno považovať za splnenú, ak banka návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy začlení medzi iné zmluvné podmienky, pričom v samotnej zmluve je iba odkaz na rozhodcovskú doložku, ktorá sa nachádza vo všeobecných obchodných podmienkach, u ktorých je známe, že sa s nimi klient (spotrebiteľ) v čase pred uzavretím zmluvy dostatočne podrobne, či často i vôbec neoboznamuje, hoci spravidla v zmluve potvrdzuje presný opak.

Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol podľa súdu prvého stupňa spor prejednať rozhodcovský súd a v takomto prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu, odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, má za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Preto súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým rozhodnutím zo 06. decembra 2012, č. k. 5CoE/198/2012-31, uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

K otázke preskúmania rozhodcovského rozsudku po formálnej a materiálnej stránke považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že rozhodcovský rozsudok síce nadobúda účinky rozsudku súdu, ale zákonodarca upravil postup, ako zabrániť, aby sa plnenie priznané arbitrom nevymohlo, ak okrem iného odporuje zákonu alebo dobrým mravom. V tejto súvislosti poukázal na § 35, § 37 a § 40 zákona o rozhodcovskom konaní, pričom dodal, že ust. § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní je potrebné v spojení s § 159 O. s. p. redukovať tak, že účinkami materiálnej právoplatnosti doručeného rozhodcovského rozsudku nie je viazaný súd, ktorý tento rozhodcovský rozsudok preskúmava na základe žaloby podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní. V tomto zmysle je podľa odvolacieho súdu potom potrebné vykladať aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu, resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia. Exekučný súd je preto pri postupe podľa § 45 zákona o rozhodcovskom konaní oprávnený hľadieť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol, teda nie je ním viazaný v zmysle § 159 O. s. p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, aj čo do jeho materiálnej právoplatnosti.

Pokiaľ sa týka právneho posúdenia rozhodcovskej doložky dojednanej v zmluve uzavretej medzi povinnou a právnym predchodcom oprávneného, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že výkon práv a povinností z rozhodcovskej doložky odporuje dobrým mravom. Dodal, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka už v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto podľa odvolacieho súdu vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu exekúciu zastaví (zamietne

návrh na udelenie poverenia o vykonanie exekúcie) o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka, čo je aj v tomto prípade, a dodávateľ ju použije, ide podľa odvolacieho súdu o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ďalej zdôraznil, že obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, považoval za neprijateľnú, a preto neplatnú.

Vo vzťahu k odvolacej námietke oprávneného, že osobitný zákon č. 483/2001 Z. z. mu ukladal povinnosť ponúknuť klientom nedovolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd konštatoval, že aj táto odvolacia námietka je nedôvodná, pretože aj splnenie tejto povinnosti sa musí realizovať v medziach práva na ochranu spotrebiteľa.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2. písm. a/, b/, c/ O. s. p., § 238 ods. 3 a § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O. s. p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Dovolateľ má za to, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, a teda bolo v súlade so zákonom rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom. Podľa dovolateľa je neprijateľné, aby súd poprel právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, nakoľko sa nepodal návrh na začatie konania o jeho zrušení, hoci podľa zákona bol potrebný. Uviedol, že exekučný súd nebol oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Podľa dovolateľa exekučný súd posudzuje predložené dokumenty, ale nepreskúmava ich po stránke hmotnoprávnej ani procedurálnej, keďže na takýto postup nemá

právomoc. Za odňatie možnosti konať pred súdom a porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, dovolateľ označil skutočnosť, že mu nebolo umožnené riadne a zákonným spôsobom uplatniť jeho práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní, ako aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu. Podľa dovolateľa exekučný súd v exekučnom konaní vyslovil bez zákonného dôvodu právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vydané v súlade so zákonom za nevykonateľné.

Povinná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 veta prvá O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní)

cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré oprávnený napadol dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ani nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávneného prichádza do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) a z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, ale rozhodujúce je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Procesná prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nie je preto daná.

Oprávnený predovšetkým namieta, že súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci. Táto námietka, ktorá v dovolaní nie je výslovne ani špecifikovaná, nie je však opodstatnená.

Pri posudzovaní existencie vady podľa § 237 písm. a) O. s. p. (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov) dovolací súd vychádzal z ust. § 7 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány, ako i z ust. § 104 ods. 1, druhá veta pred bodkočiarkou O. s. p., podľa ktorého, ak vec nespadá

do právomoci súdov, alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nepochybne rozhoduje súd (§ 44 ods. 1, 2 Exekučného poriadku).

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia, vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne, či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného: P. s. r. o., so sídlom A., 821 01 Bratislava, IČO: X.X., proti povinnej: A., nar. X., bytom X., 064 01 Stará Ľubovňa, o vymoženie 534,32 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 7Er/593/2011, na základe rozhodcovského rozsudku vydaného STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ a MEDIAČNEJ, a. s. z 31. augusta 2011, sp. zn. ISA0910018, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

Podľa dovolateľa, je konanie súdov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O. s. p., ktorú vyvodzuje zo skutočnosti, že sudy skúmali splnenie podmienky pre vydanie rozhodcovského rozsudku, hoci povinná skúmanie splnenia týchto podmienok nežiadala.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha bez návrhu napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu. Súd v takom prípade konanie zastaví.

Z obsahu spisu však dovolací súd takúto vadu konania, ktorá by zakladala procesnú prípustnosť dovolania nezistil.

Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej žiadosti rozhodne v lehote 15 dní (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku inú, ktorú oprávnený uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutie.

Oprávnený v dovolaní tiež namieta, že sudy mu v konaní odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľ v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. namieta porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti oprávneného pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo podľa jeho názoru dôjsť nezákonným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v dôsledku čoho mu nebolo umožnené uplatniť riadne a zákonným spôsobom jeho práva z rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní.

O procesnú vadu konania uvedenú v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak preto neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že v danej veci nešlo ani o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Súdny správne skúmali, či vo veci boli splnené podmienky pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to posudzovaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený skutočnosťou – spotrebiteľskou zmluvou). V exekučnom konaní, tak realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul. Exekučný súd je už v štádiu tohto posudzovania povinný ex offio skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie je z hľadísk zakotvených

v príslušných právnych predpisoch vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej. V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť, či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Pokiaľ ale oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok, je exekučný súd ako v prípade rozsudku všeobecného súdu, tak v prípade rozsudku rozhodcovského súdu, povinný skúmať, či ide o rozsudok vykonateľný (§ 39 ods. 2 a § 41 Exekučného poriadku), v rámci ktorého exekučný súd skúma, či rozsudok vydal orgán s právomocou takýto rozsudok vydať.

Pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, iba ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní.

Dovolací súd v danej veci dospel tiež k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede

na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Dovolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súdy v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmali a s akými skutkovými závermi, citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávanú vec a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlili.

Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu dalo odpoveď a relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávneného, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené žiadosti požadovanej súdnym exekútorom. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.) avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť ani z ust. § 238 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. Uvedené ust. § 238 ods. 3 O. s. p. totiž upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku a v danej veci odvolací súd rozhodol uznesením, pričom odvolací súd ani nepotvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 29. januára 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová